
Wojny Perskie - cz. I - Panowanie Persów i powstanie jońskie

Wojny Perskie - cz. I

Panowanie Persów i powstanie jońskie

Na początku I tysiąclecia przed naszą erą Grecy skolonizowali zachodnie wybrzeża Azji Mniejszej, zakładając tam liczne polis, takie jak Milet, Efez, Halikarnas, Kemy czy Fokaję. Do początku VI wieku przed naszą erą Grecy azjatyccy żyli jakby odseparowani od otaczającego ich, niegreckiego świata. Dopiero około 560 roku przed narodzeniem Chrystusa polis te znalazły się pod panowaniem Lidyjczyków. Władcy lidyjscy pobierali od Greków niewielkie daniny, nie ingerowali jednak w sprawy wewnętrzne ich państw, sami zaś w znacznej mierze przyjmowali kulturę helleńską.

Sytuacja diametralnie się zmieniła, kiedy w 546 roku przed naszą erą Królestwo Lidii zostało rozbite, a Azja Mniejsza włączona do nowopowstającego imperium Persów. Odtąd małoazjatyckie miasta greckie stały się częścią satrapii perskiej ze stolicą w Sardem. Persowie ściągali z Greków dość wysokie daniny i mocno ingerowali w wewnętrzne sprawy polis. Częstokroć Persowie wspomagali rządy tyranów, co dodatkowo budziło sprzeciw Greków, którzy zawsze wysoko cenili swoją niezależność.

Powstanie Jońskie

W 499 roku w Milecie wybuchła rewolta przeciw Persom (powstanie jońskie), do której w krótkim czasie przyłączyły się także inne greckie miasta małoazjatyckie. Powstanie jońskie miałoby szanse powodzenia, gdyby przybyła spodziewana pomoc militarna z Grecji właściwej. Tak się jednak nie stało. Pomocy – i to jedynie symbolicznej – udzieliły powstańcom Ateny (20 okrętów) i Eretria (5 okrętów). Król perski Dariusz wysłał do Jonii armię, która stłumiła powstanie, a Milet został zrównany z ziemią.